

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรี และเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรีตามความต้องการของสถานประกอบการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓ ประเภทวิชาคหกรรม ศิลปกรรม และพาณิชยกรรมของสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน ๑,๑๗๐ คน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ ๒ ของสถานศึกษา ในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๒๕๗ คน และสังกัดในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑,๐๕๐ คน และนักศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ของสถานศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑,๑๗๐ คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานประกอบการ จำนวน ๑๘๖ แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษา และแบบสอบถามความต้องการของสถานประกอบการในการรับบุคลากรผู้สำเร็จการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ ๓

๑.๑. นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย ๑๗ ปี ทั้ง ๓ ประเภทวิชา

๑.๒. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง นักศึกษาประเภทวิชาคหกรรมต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาอาหารและโภชนาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาบริหารงานคหกรรมศาสตร์ คหกรรมศาสตร์สนเทศ นักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาออกแบบบรรจุภัณฑ์ นักศึกษาประเภทวิชาศิลปกรรมต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาออกแบบบรรจุภัณฑ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

๑.๓. ระดับปริญญาตรี นักศึกษาประเภทวิชาคหกรรมต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาอาหารและโภชนาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ-พัฒนาผลิตภัณฑ์ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป-ธุรกิจงานประดิษฐ์ นักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาระบบสารสนเทศมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาการโรงแรม นักศึกษาประเภทวิชาศิลปกรรมต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาออกแบบบรรจุภัณฑ์

๒. ความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ ๒

๒.๑. นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย ๑๘ ปี ทั้ง ๓ ประเภทวิชา

๒.๒. นักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม ต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาอาหารและ

โภชนาการ-พัฒนาผลิตภัณฑ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ คหกรรมศาสตร์ศึกษา คหกรรมศาสตร์ศึกษา-ธุรกิจงานประดิษฐ์ นักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาระบบสารสนเทศมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ผ้าและเครื่องแต่งกาย นักศึกษาประเภทวิชาศิลปกรรมต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย ระบบสารสนเทศ

๓. ความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๓.๑. นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย ๑๗ ปี

๓.๒. นักศึกษาต้องการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจมากที่สุด รองลงมาคือ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ออกแบบผลิตภัณฑ์-อุตสาหกรรม ผ้าและเครื่องแต่งกาย การบริหารงานคหกรรมศาสตร์ และสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์สนเทศ ส่วนระดับปริญญาตรีต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาอาหารและโภชนาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ-พัฒนาผลิตภัณฑ์ ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ระบบสารสนเทศ

๔. ความต้องการของสถานประกอบการในการรับบุคลากรผู้สำเร็จการศึกษา

๔.๑. ผู้ประกอบการส่วนใหญ่อยู่ในหน่วยงานภาคเอกชน ประกอบกิจกรรมประเภทการบริการ มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการ

๔.๒. ความต้องการบุคลากรผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถานประกอบการต้องการบุคลากรสาขาวิชาอาหารและโภชนาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ผ้าและเครื่องแต่งกาย การบริหารงานคหกรรมศาสตร์ และออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำหรับจำนวนที่ต้องการเฉลี่ยต่อปีมากที่สุดได้แก่ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ รองลงมาคือ สาขาวิชาการบริหารงานคหกรรมศาสตร์

๔.๓. ความต้องการบุคลากรผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานประกอบการต้องการบุคลากรสาขาวิชาการโรงแรมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ระบบสารสนเทศ อาหารและโภชนาการ-พัฒนาผลิตภัณฑ์ ส่วนจำนวนที่ต้องการเฉลี่ยต่อปีมากที่สุดได้แก่ สาขาวิชาการโรงแรม รองลงมาได้แก่ อาหารและโภชนาการ การจัดการและคหกรรมศาสตร์ศึกษา-คหกรรมศาสตร์ทั่วไป

๔.๔. คุณลักษณะของบุคลากรที่สถานประกอบการต้องการพบว่าสถานประกอบการต้องการบุคลากรที่มีคุณลักษณะทั่วไป เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการเฉพาะสาขามากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะด้านวิชาชีพ การพูด-เขียน-อ่านภาษาอังกฤษ ความรู้ความสามารถด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขา และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนคุณลักษณะพิเศษต้องการผู้มีความรับผิดชอบมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์ และความเป็นผู้นำ ตามลำดับ

**Further Study Needed in Rajamangala Institute of Technology, Chotiwet Campus
and The Characteristics of Graduates Needed by Business Enterprises in
academic year 2003**

The research aimed to study the further study needed at diploma degree and bachelor degree and to investigate the characteristics of graduates in diploma degree and bachelor degree in accordance with business enterprises needs. The populations were 1170 of the third - year diploma students in Home Economics, Arts, and Commercials Program from vocational schools under the Department of Vocational Education, 297 of the second year diploma students from educational institutions under Rajamangala Institute of Technology, Ministry of Education, 1050 of the second year diploma students from educational institution under the Department of Vocational Education, 1170 of the upper secondary school students from educational institutions under the Department of Elementary Education , Ministry of Education and 146 enterprises. The research instrument was the questionnaire concerning further study needed by students and business enterprises needs in graduates. The data analysis was performed by frequency count, percentage, and mean.

The major results were as follows:

1. Further study needed by the third year diploma students
  - 1.1 The needs of diploma students for further study in Home Economics, Arts, and Commercials program were mostly found the 17 year-old female ones.
  - 1.2 The needs of diploma students for further study in Home Economics program were in Food and Nutrition, Administrative Home Economics, and Home Economics Communication Arts respectively. The needs of diploma students for further study in Commercials program were in Business Computer and Packaging Design respectively. The needs of diploma

students for further study in Arts program were in Packaging Design and Business Computer respectively.

1.3 The needs of bachelor students for further study in Home Economics program were in Food and Nutrition, Food and Nutrition-Food Product Development and General Home Economics-Art and Craft Business respectively. The needs of bachelor students for further study in Commercials program were in Information Technology and Hotel Program respectively. The needs of bachelor students for further study in Arts program were in Industrial Product Design and Packaging Design respectively.

2. Further study needed by the second year diploma students

2.1 The needs of diploma students for further study in Home Economics, Arts, and Commercials program were mostly found in the 18 year-old female ones.

2.2 The needs of diploma students for further study in Home Economics program were in Food and Nutrition-Food Product Development, General Home Economics-Art and Craft Business respectively. The needs of diploma students for further study in Commercials program were in Information Technology, Industrial Product Design and Clothing and Textiles respectively. The needs of diploma students for further study in Arts program were in Industrial Product Design, Clothing and Textiles and Information Technology respectively.

3 Further study needed by the upper secondary school students

3.1 The upper secondary school students were mostly the 17 year-old female ones.

3.2 Further study needed at diploma degree by the upper secondary school students was found in Business Computer the most. Food and Nutrition,

Industrial Product Design, Clothing and Textile, Home Economics Administration and Home Economics Communication Arts were found less respectively. Further study needed at bachelor degree by the upper secondary school students in Food and Nutrition, Food and Nutrition-Food Product Development, Industrial Product Design and Information Technology were found respectively.

4. Business enterprises needs in graduates

4.1 Entrepreneurs were mostly managers in service business enterprises.

4.2 Business enterprises needs in diploma graduates in Food and Nutrition was found the most. Business Computer, Clothing and Textile, Home Economics Administration and Industrial Product Design were found less respectively. Business enterprises needs annually in Food and Nutrition and Home Economics Administration were found the most.

4.3 Business enterprises needs in bachelor graduates were in Hotel Program, Food and Nutrition, information Technology, and Food and Nutrition-Food Product Development respectively. Business enterprises needs annually in Hotel Program, Food and Nutrition and General Home Economics were found the most.

4.4 Desirable characteristics of graduates needed by business enterprises were to be academically expert, vocationally expert, English literacy, specialists and computer literacy respectively. Special characteristics of graduates needed were to be responsible, honest, friendly, creative and leadership respectively.